

УКРАЇНА

ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКА МІСЬКА РАДА ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

СЬОМЕ СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

15.12.2016 № 12/3

м. Володимир – Волинський

**Про правила
благоустрою території
міста Володимир - Волинський**

Відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів», пункту 44 статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", міська рада

ВИРІШИЛА :

1. Затвердити:

Правила благоустрою території міста Володимира-Волинського (додаються), за порушення яких передбачено адміністративну відповідальність ст. 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення згідно з додатками 1 та 3.

2. Рішення міської ради від 11.09.03р. № 10/11 "Про встановлення правил благоустрою території, паркування транспортних засобів, тиші в громадських місцях у м. Володимир - Волинський" вважати таким, що втратило чинність.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника міського голови Матвійчука Я.А. та постійну комісію з питань містобудування, житлово-комунального господарства, інфраструктури, комунальної власності, енергозбереження та земельних відносин.

Міський голова
Фіщук 38518

П.Д. Саганюк

Правила благоустрою території міста Володимира-Волинського

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила благоустрою території міста Володимира-Волинського (далі - Правила) є нормативно-правовим актом, яким встановлюються економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою міста, порядок благоустрою та утримання території об'єктів благоустрою, регулюються права та обов'язки учасників правовідносин у сфері благоустрою території міста, визначається комплекс заходів, необхідних для забезпечення чистоти і порядку у місті.

1.2. У цих Правилах терміни вживаються у значеннях, наведених у Податковому кодексі України, Законах України «Про благоустрій населених пунктів», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про охорону культурної спадщини».

1.3. Суб'єктами у сфері благоустрою міста є структурні підрозділи органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, органи самоорганізації населення, громадяни.

1.4. Правила містять загальнообов'язкові на території міста Володимира-Волинського норми, за порушення яких передбачена відповідальність згідно із законодавством.

1.5. Правила розроблені з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів та є обов'язковими для виконання всіма розміщеними на території міста структурними підрозділами органів державної влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, громадянами, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають на території міста.

1.6. Громадяни, громадські об'єднання, підприємства, установи та організації мають право брати участь у виконанні Правил шляхом реалізації своїх прав та обов'язків у сфері благоустрою, передбачених законодавством, та контролі за їх виконанням, а також надавати пропозиції щодо внесення змін до цих Правил.

1.7. Співробітництво громадських об'єднань, професійних спілок, релігійних організацій тощо у сфері благоустрою міста полягає у спільній участі в діях щодо запобігання порушенням існуючого благоустрою, реагуванні на факти таких порушень та виявленні порушень вимог нормативно-правових актів у сфері благоустрою.

1.8. Внесення змін до Правил здійснюється органами місцевого самоврядування у встановленому законодавством порядку.

1.9. Під час внесення змін до Правил зберігаються вимоги щодо їх громадського обговорення і розгляду пропозицій та зауважень до них.

II. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ТА УТРИМАННЯ ОБ'ЄКТІВ БЛАГОУСТРОЮ, ПОРЯДОК ВИДАЧІ ДОЗВОЛУ НА ПОРУШЕННЯ ОБ'ЄКТА БЛАГОУСТРОЮ

2.1. Заходи з будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів благоустрою в в місті Володимир-Волинський виконуються тільки за наявності затвердженої у встановленому порядку проектної документації з урахуванням вимог протипожежних, санітарно-гігієнічних, конструктивних, технологічних, спрямованих

на створення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля, збереження і охорони навколишнього природного середовища, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

2.2. Утримання об'єктів благоустрою у відповідності до балансової приналежності покладається на Комунальне підприємство «Полігон», Комунальне підприємство «Троянда», Комунальне підприємство «Ритуальна служба», Житлово-експлуатаційна контора № 1, усі без винятку розміщені на території міста структурні підрозділи органів державної влади, об'єднань громадян, підприємства, установи та організації, громадян, іноземців та осіб без громадянства, які перебувають на території міста.

2.3. Контроль за дотриманням Правил покладається на відділення муніципальної поліції, управління містобудування та архітектури, управління житлово-комунального господарства і будівництва, інші структурні підрозділи виконавчого комітету, структурні підрозділи органів державної влади, постійні депутатські комісії, утворені при міській раді.

2.4. Усі суб'єкти у сфері благоустрою міста Володимира-Волинського зобов'язані забезпечувати належне утримання і своєчасний ремонт об'єктів благоустрою власними силами або можуть на договірних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації.

2.5. Утримання і своєчасний ремонт об'єктів благоустрою державної або комунальної власності здійснюється за наявності коштів на виконання цих заходів, передбачених в міському бюджеті.

2.6. Порухення об'єктів благоустрою, пов'язане з виконанням суб'єктами господарювання та/або фізичними особами - підприємцями земляних та ремонтних робіт, здійснюється на підставі дозволу на порушення об'єктів благоустрою виконавчого комітету міської ради (далі –дозвіл (Додаток 2 до Правил благоустрою території м. Володимира-Волинського) устанавленого зразка.

Дозвіл на порушення об'єктів благоустрою не вимагається, якщо земляні та ремонтні роботи здійснюються:

- особами, які мають документ, що посвідчує право власності або право користування земельною ділянкою, у тому числі право земельного сервітуту;
- у складі підготовчих або будівельних робіт, право на виконання яких оформлене у встановленому законодавством порядку.

2.7. Роботи з усунення наслідків аварій на об'єктах благоустрою розпочинаються негайно з обов'язковим подальшим оформленням дозволу в порядку, визначеному цими Правилами.

2.8. Видача дозволу, його переоформлення або видача дубліката дозволу здійснюється безоплатно.

Дозвіл видається протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви устанавленого зразка в Центрі надання адміністративних послуг (Додаток 1 до Правил благоустрою території м. Володимира-Волинського).

На зворотній стороні бланку заяви устанавленого зразка в обов'язковому порядку друкується Перелік земляних та/або ремонтних робіт, для проведення яких необхідно отримати дозвіл.

Дозвіл видається через Центр надання адміністративних послуг у встановленому законом порядку. Реєстр виданих дозволів ведеться управлінням житлово-комунального господарства і будівництва.

Строк дії дозволу визначається умовами робіт і не може перевищувати один рік.

2.9. Відмова у видачі дозволу видається заявнику в письмовій формі з відповідним обґрунтуванням у строк, передбачений для видачі дозволу.

Підставою для відмови у видачі дозволу є:

- подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для одержання дозволу згідно із встановленим переліком;
- невідповідність поданих документів вимогам законодавства;
- виявлення недостовірних відомостей у поданих документах.

Відмову у видачі дозволу може бути оскаржено в установленому порядку.

У разі якщо в установленому пунктом 2.8. цих Правил строк не надано дозвіл або відмову в його видачі, право проведення на об'єкті благоустрою робіт виникає на десятий робочий день з дня закінчення зазначеного строку та вважається, що дозвіл видано.

2.10. Дозвіл може бути анульовано виконавчим комітетом міської ради у разі:

- подання особою, яка отримала дозвіл, заяви про його анулювання;
- наявності відомостей про припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичною особою - підприємцем, що отримали дозвіл.

2.11. У разі якщо право виконання на об'єкті благоустрою земляних та ремонтних робіт передано іншій особі, дозвіл підлягає переоформленню. Переоформлення дозволу не зупиняє виконання робіт.

Підставами для видачі дубліката дозволу є втрата або пошкодження дозволу.

2.12. Особа, яка виконала на об'єктах благоустрою земляні та/або ремонтні роботи, зобов'язана власними силами привести цей об'єкт благоустрою у належний стан.

ІІІ. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ ТА УТРИМАННЯ ТЕРИТОРІЙ МАСОВОГО ВІДПОЧИНКУ ГРОМАДЯН

3.1. Благоустрій та утримання у належному стані територій парків, рекреаційних зон, садів, скверів та майданчиків здійснюють їх балансоутримувачі відповідно до цих Правил та інших нормативних актів.

При цьому виконується: санітарне очищення та прибирання території, її освітлення, озеленення, збереження існуючих зелених насаджень, відновлення території у міжсезонний період, після стихійних природних явищ, аварій, в інших випадках, утримання у належному стані будівель, споруд, зокрема їх фасадів, що розташовані на території парків, рекреаційних зон, садів, скверів і майданчиків, встановлення та утримання у належному стані елементів благоустрою, забезпечення безпечних умов перебування та відпочинку громадян, забезпечення належної роботи атракціонів із дотриманням відповідних вимог.

3.2. Благоустрій рекреаційних зон водних об'єктів, що використовуються для організованого масового відпочинку та купання, здійснюють із дотриманням вимог діючих ГОСТ з оцінкою відповідності якості води водойм умовам водокористування за санітарно-гігієнічними показниками.

3.3. Збирання опалого листя на території парків, рекреаційних зон, садів, скверів здійснюється переважно на головних алеях, доріжках, майданчиках,

партерних газонах, галявинах, квітниках. Листя з-під угруповань дерев та чагарників у лісопарках, парках, скверах, садах, зелених зонах може використовуватися як органічне добриво для збільшення ізоляційного шару ґрунту і обов'язковому збору не підлягає.

3.4. Спалювати листя забороняється.

3.5. Пошкодження зелених насаджень, збір квітів, грибів на територіях парків, рекреаційних зон, садів, скверів, майданчиків забороняється, окрім проведення санітарних заходів, ліквідації наслідків негоди, надзвичайних ситуацій, знесення сухостою.

3.6. На територіях парків, рекреаційних зон, садів, скверів і майданчиків та в місцях загального користування суворо забороняється пошкодження елементів благоустрою.

3.7. На територіях парків, рекреаційних зон, садів, скверів і майданчиків та в місцях загального користування, встановлюються урни для збору сміття з розрахунку одна урна на 800 м² площі парку. На головних алеях відстань між урнами повинна бути в межах 40 м, у випадку наявності елементів благоустрою (лавочок для сидіння, ігрових майданчиків, тощо) – біля кожного елемента благоустрою.

3.8. Біля кожної тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, яка може розташовуватися для здійснення підприємницької діяльності на підставі відповідного дозволу на територіях парків, рекреаційних зон, садів, скверів і майданчиків встановлюється урна місткістю не менш ніж 0,01 м³ за кошти особи, яка здійснює підприємницьку діяльність.

3.9. Основне прибирання парків проводиться після їх закриття з метою повного їх прибирання до 8 години ранку.

3.10. Здійснення благоустрою та утримання пам'яток культурної спадщини здійснюється власниками або уповноваженими ними органами, користувачами в порядку передбаченому цими Правилами з дотриманням вимог чинного законодавства щодо утримання пам'яток культурної спадщини в належному стані, своєчасного проведення їх ремонту, захисту від пошкодження, руйнування або знищення.

3.11. Забороняється змінювати призначення пам'ятки культурної спадщини, її частин та елементів, робити написи, позначки на ній, на її території та в її охоронній зоні.

IV. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ТА УТРИМАННЯ ОБ'ЄКТІВ БЛАГОУСТРОЮ ВУЛИЧНО-ДОРОЖНЬОЇ МЕРЕЖІ, ПАРКУВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

4.1. Утримання об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі в місті Володимирі-Волинському забезпечують їх власники або балансоутримувачі з використанням необхідної кількості машин, механізмів, спеціалізованої техніки, посипкових матеріалів та реагентів.

4.2. Утримання об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі включає в себе:

- озеленення об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі;
- своєчасність і якість виконання експлуатаційних робіт відповідно до технічних правил з дотриманням норм і стандартів з безпеки руху;

- контроль за експлуатаційним станом усіх елементів дорожніх об'єктів та ліквідація виявлених пошкоджень чи інших перешкод в дорожньому русі, а, за неможливості це зробити, – організовується інформаційна забезпеченість з встановленням дорожніх знаків, сигнальних, огорожувальних і направляючих пристроїв відповідно до діючих нормативів або припинення (обмеження) руху;
- контроль якості робіт, що виконуються підрядними організаціями;
- вирішення питання забезпечення експлуатації дорожніх об'єктів у надзвичайних ситуаціях, за несприятливих погодно-кліматичних умов, у разі деформації та пошкодження елементів дорожніх об'єктів, аварії на підземних комунікаціях або виникнення інших перешкод у дорожньому русі;
- розробка та впровадження заходів для вдосконалення організації дорожнього руху;

4.3. Забороняється власникам транспортних засобів винесення на дорожні об'єкти землі, каміння, будівельних матеріалів, а також засмічення проїзної частини внаслідок переповнення кузова транспортного засобу сипучими матеріалами, пошкодження тари, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря.

4.4. Забороняється заправляти транспортні засоби паливно-мастильними матеріалами у непризначених для цього місцях, займатися торгівлею паливно-мастильними та іншими матеріалами і виробами, а також мити транспортні засоби на проїзній частині дорожніх об'єктів, узбіччі та тротуарах.

4.5. Землекористувачі та власники земельних ділянок, що межують з бордюром камінем (у разі його відсутності з асфальтовим покриттям) міських вулиць і доріг, зобов'язані:

- утримувати в належному стані виїзди з цих ділянок, запобігати винесенню на дорожні об'єкти землі, каміння та інших матеріалів, сміття;
- установлювати і утримувати в справному стані огорожі і вживати заходи для запобігання неконтрольованому виходу худоби та свійської птиці на дорожні об'єкти;

4.6. Суб'єкти господарської діяльності, власники земельних ділянок та землекористувачі, а також власники та користувачі тимчасових споруд, що розташовані в межах червоних ліній вулиць і доріг, зобов'язані на закріпленій та прилеглий території:

- утримувати в належному стані зелені насадження, охоронні зони інженерних комунікацій, тротуари;
- забезпечувати утримання та ремонт закріпленої та прилеглої території;
- дотримуватись вимог діючих норм і правил щодо охорони дорожніх об'єктів.

4.7. На об'єктах благоустрою вулично-дорожньої мережі забороняється:

- розміщувати гаражі, голубники та інші споруди та об'єкти, крім об'єктів, визначених відповідними державними будівельними нормами і правилами;
- смітити, псувати дорожнє покриття, обладнання, зелені насадження;
- спалювати сміття, опале листя та інші відходи, складати їх для зберігання;
- скидати промислові, меліоративні і каналізаційні води в систему дорожнього зливу;
- встановлювати намети та влаштовувати місця для відпочинку;
- випасати худобу та свійську птицю.

4.8. В нічний час об'єкти благоустрою вулично-дорожньої мережі повинні бути належно освітлені.

4.9. Забороняється вивішувати дорожні знаки, встановлювати інші технічні засоби регулювання дорожнього руху без погодження з відповідними органами Міністерства внутрішніх справ України.

4.10. Обмеження або заборона дорожнього руху під час виконання робіт на автомобільних дорогах, вулицях та залізничних переїздах здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про дорожній рух».

4.11. На територіях спеціально відведених автостоянок, балансоутримувачі або особи, яким передані зазначені території у користування згідно з договором, або особи, на яких обов'язок з утримання відповідної території покладений актом міської ради чи виконавчого комітету, забезпечують:

- очищення, миття, відновлення дорожніх знаків та інформаційних стендів (щитів);
- належне утримання схем розміщення місць для стоянки або паркування, в'їздів та виїздів, а також транспортних або пішохідних огорож (у разі наявності);
- нанесення та відновлення дорожньої розмітки;
- систематичне очищення території та під'їзних шляхів від бруду, сміття та листя;
- своєчасне очищення від снігу і криги та обробка їх фрикційними та іншими протиожеледними матеріалами;
- утримання та поточний ремонт дорожнього покриття та під'їзних шляхів, а також систем поверхневого водовідведення у межах території (у разі наявності);
- забезпечення функціонування паркувальних автоматів, в'їзних та виїзних терміналів (очищення, миття, фарбування, відновлення їх роботи, заміна окремих деталей, планові обстеження, нагляд за справністю, їх технічна підтримка та програмне забезпечення);
- забезпечення утримання та належне функціонування засобів та обладнання зовнішнього освітлення території;
- утримання контрольно-пропускного пункту, приміщення для обслуговуючого персоналу, туалету, побутових приміщень тощо (у разі наявності);
- забезпечення функціонування систем відеоспостереження за рухом транспортних засобів на їх території і табло із змінною інформацією про наявність вільних місць, яке розташовується на в'їзді (у разі їх наявності);
- утримання автоматичних установок пожежогашіння та пожежної сигналізації.

4.12. На спеціально відведених автостоянках забороняється: засмічувати територію, мити транспортні засоби в непередбачених для цього місцях, розпалювати вогнища, вести торгівлю, зливати відпрацьовані мастила на землю чи дорожнє покриття, псувати обладнання місць стоянки, паркування, пошкоджувати зелені насадження.

Не допускається захарашення території спеціально відведених автостоянок сміттям, відходами, товарами, тарою, обладнанням тощо.

4.13. Спеціально відведені автостоянки використовують виключно за цільовим призначенням: для розміщення транспортних засобів на майданчиках для паркування їх користувачами та утримання таких майданчиків.

4.14. Питання організації та порядку надання послуг із зберігання транспортних засобів (автомобілів, автобусів, мотоциклів, моторолерів, мотоколясок, мопедів та причепів), що належать громадянам та юридичним особам, а також транзитних транспортних засобів, що здійснюють міжнародні та міжміські перевезення, регулюються Правилами зберігання транспортних засобів на автостоянках,

затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 р. № 115 та постановою Кабінету Міністрів України №1342 від 03.12.2009 року.

4.15. В місті Володимирі-Волинському паркування може бути платним або безоплатним відповідно до рішення міської ради або оператора.

4.16. Розміщення майданчиків для паркування за окремими адресами здійснюється у встановленому порядку на відведених для цього земельних ділянках за погодженням з органами Міністерства внутрішніх справ України.

4.17. Забороняється обладнання суб'єктами господарювання місць для паркування на тротуарах та проїзній частині автомобільних доріг, або в невідведених для цього місцях.

4.18. Під час відведення земельних ділянок для розміщення майданчиків для паркування на вулицях і дорогах населених пунктів враховуються:

- наявність та характеристики комунікацій та інженерних мереж;
- умови для забезпечення безпеки дорожнього руху, зокрема видимості в плані та по вздовжньому профілі;
- параметри поперечних та поздовжніх ухилів;
- розташування зелених насаджень;
- стан покриття проїзної частини.

4.19. Забороняється розміщення майданчиків для паркування на вулицях з двома смугами руху шириною менш як 7,5 метра.

4.20. Відведення земельних ділянок з метою розміщення майданчиків для паркування здійснюються міською радою в установленому законом порядку.

4.21. Передача земельних ділянок оператору здійснюється на конкурсних умовах в установленому законом порядку.

4.22. Відведені майданчики для паркування позначаються дорожніми знаками та суцільною синьою (блакитною) смугою на проїзній частині і на бордюрі, який відокремлює проїзну частину від пішохідної.

4.23. Відведені майданчики для платного паркування обов'язково повинні бути обладнані паркувальними автоматами з розрахунку не менш як один автомат на 20 місць для паркування з обох боків уздовж проїзної частини вулиці, дороги або тротуару.

4.24. Спеціально обладнані майданчики для паркування позначаються дорожніми знаками та розміткою.

4.25. На спеціально обладнаних майданчиках для платного паркування обов'язково повинні бути встановлені автоматичні в'їзні та виїзні термінали, у разі можливості встановлюється система відеоспостереження за рухом транспортних засобів на їх території і табло із змінною інформацією про наявність вільних місць для паркування, яке розташовується на в'їзді, крім того можуть розміщуватися контрольно-пропускний пункт, приміщення для обслуговуючого персоналу, туалет тощо.

4.26. На майданчиках для платного паркування у доступному для ознайомлення користувачів місці розміщується інформація про:

- оператора (найменування, адреса, контактні телефони);
- вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування, спосіб оплати (готівковий або безготівковий).

4.27. На майданчиках для паркування обов'язково облаштовуються місця (в обсязі 10 відсотків загальної кількості, але не менш як одне місце) передбаченого

стандартами розміру, позначені дорожніми знаками та розміткою для паркування транспортних засобів, зазначених у частині 6 статті 30 Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні". Відстань від в'їзду на майданчик для платного паркування до найближчого такого місця не повинна перевищувати 50 метрів. На місцях для паркування транспортних засобів, зазначених у частині 6 статті 30 Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні", не можуть бути розміщені інші транспортні засоби, в іншому випадку користувачі цих засобів несуть відповідальність згідно із законодавством.

4.28. Обов'язок облаштування майданчика для паркування, утримання території та під'їзних шляхів до майданчика для паркування у належному технічному та санітарному стані покладається на оператора.

4.29. У разі коли внаслідок паркування транспортного засобу з порушенням цих Правил або Правил дорожнього руху буде пошкоджено майно оператора, житлово-комунального господарства, учасників дорожнього руху, зелені насадження, створено перешкоди виконанню робіт з утримання доріг, інженерних мереж, будинків та споруд, розташованих уздовж дороги, - відповідальність покладається на користувача транспортного засобу.

4.30. Спірні питання, які можуть виникнути за недотримання цих Правил, вирішуються у відповідності до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 року № 1342, або в судовому порядку. Порушення цих Правил тягне за собою відповідальність згідно із законом.

V. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ ТА УТРИМАННЯ КЛАДОВИЩ

5.1. Утримання кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, місць поховань знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим комітетом міської ради за рахунок коштів міського бюджету, інших бюджетів та джерел, не заборонених чинним законодавством у відповідності до Розпорядження міського голови від 19.04.2013 року № 110р «Про закріплення навчальних закладів міста за меморіальним комплексом, пам'ятниками, братськими могилами, меморіальними дошками та місцями поховань».

5.2. Утримання у належному стані територій кладовищ та місць поховань передбачає використання їх за призначенням, санітарне очищення, озеленення, охорону зелених насаджень, збирання та перевезення сміття відповідно до вимог цих Правил.

5.3. На кладовищах збирати та зберігати відходи, мити автотранспорт, зберігати тару і дрова в не передбачених для цього місцях забороняється.

VI. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ ТА УТРИМАННЯ МАЙДАНЧИКІВ ДЛЯ ДОЗВІЛЛЯ ТА ВІДПОЧИНКУ, МІСЦЬ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯРМАРКІВ ТА МАЙДАНЧИКІВ СЕЗОННОЇ ТОРГІВЛІ

6.1. Утримання в належному стані обладнання та елементів благоустрою дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку покладається на балансоутримувачів вказаного майна або осіб, на території яких розміщені вказані майданчики.

6.2. Утримання дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку повинно здійснюватися з додержанням санітарних та технічних норм, забезпечувати безпечне користування ними. Майданчики для дозвілля та відпочинку повинні бути безпечними для життя та здоров'я громадян. Наявне обладнання, спортивні, розважальні та інші споруди, інші елементи благоустрою повинні підтримуватися у належному технічному стані, своєчасно очищатися від бруду, сміття, снігу, льоду. Не допускається наявність поламаного, небезпечного для життя та здоров'я громадян обладнання, елементів благоустрою.

6.3. Обладнання майданчиків для дозвілля та відпочинку необхідно підтримувати у справному стані, регулярно обстежувати, своєчасно ремонтувати, фарбувати.

6.4. Місця для організації ярмарків та майданчики для сезонної торгівлі утримуються особами, яким зазначені території надаються з метою проведення цих заходів.

Організація ярмарків, майданчиків сезонної торгівлі має відповідати вимогам санітарним, ветеринарно-санітарним, протипожежним нормам з урахуванням тимчасового фактору. Під час проведення ярмарку, сезонної торгівлі забезпечується додержання вимог цих Правил, інших нормативних актів.

6.5. Особи, яким надаються земельні ділянки з метою організації ярмарків та (або) сезонної торгівлі, зобов'язані: забезпечити належне утримання території, у тому числі санітарне очищення, укласти договір на вивезення побутових відходів відповідно до затверджених норм надання послуг з вивезення побутових відходів, встановити контейнери та урни для збирання побутових відходів та сміття, забезпечити збереження всіх елементів благоустрою на наданій території.

VII. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ ТА УТРИМАННЯ ПРИБУДИНКОВОЇ ТЕРИТОРІЇ ТА ФАСАДІВ

7.1. Благоустрій та утримання прибудинкової території житлового будинку, належних до нього будівель, споруд, здійснюються власником, балансоутримувачем або користувачем цього будинку або підприємством, установою, організацією, з якими балансоутримувачем, власником або користувачем укладено відповідний договір на управління, утримання та благоустрій прибудинкової території.

7.2. Благоустрій присадибної ділянки та прилеглої до присадибної ділянки території проводиться її власником або користувачем цієї ділянки.

7.3. Організація благоустрою присадибної ділянки, на якій розміщені житлові будинки, господарські будівлі та споруди, що в порядку, визначеному законодавством, взяті на облік як безхазяйне майно або передані в комунальну власність як безхазяйне майно чи відумерла спадщина, здійснюється управлінням житлово-комунального господарства і будівництва.

7.4. Забороняється паркування автотранспортних засобів на внутрішньо-квартальних проїздах у безпосередній близькості до будівель, якщо це заважає

безперешкодному проїзду спеціальних машин «швидкої допомоги», пожежних, прибиральної та аварійної техніки, а також проїзду спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення побутових відходів та завантаженню в них побутових відходів.

7.5. Забороняється паркування автотранспортних засобів на газонах, тротуарах, дитячих, спортивних та ігрових майданчиках, перед входами в під'їзди, перед лавочками для відпочинку, квітниках.

7.6. Забороняється розміщення, залишення будівельних матеріалів (піску, щебеню, мішків із матеріалами тощо) у не відведених для цього місцях (контейнерних майданчиках) на прибудинкових територіях, територіях житлової та громадської забудови більше 1 доби.

7.7. Забороняється складати опале листя на прибудинкових територіях, а також поряд з контейнерними майданчиками.

7.8. Забороняється власникам квартир, квартиронаймачам самочинно змінювати колір стіни будинку.

VIII. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ ТА УТРИМАННЯ ТЕРИТОРІЙ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ЗАКРІПЛЕНИХ ЗА НИМИ ТЕРИТОРІЙ

8.1. Підприємства, установи, організації забезпечують благоустрій земельних ділянок, наданих їм на праві власності чи праві користування відповідно до закону.

8.2. Балансоутримувач об'єкта благоустрою з метою належного його утримання та здійснення своєчасного ремонту може залучати для цього на умовах договору інші підприємства, установи, організації.

8.3. Підприємства, установи, організації зобов'язані утримувати закріплені за ними території в належному стані відповідно до законодавства та цих Правил.

8.4. Посадові особи підприємств, установ, організацій несуть персональну відповідальність за невиконання заходів з благоустрою, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до завдання шкоди майну та/або здоров'ю громадян, на власних та закріплених за підприємствами, установами, організаціями територіях відповідно до закону та цих Правил.

8.5. Підприємства, установи і організації на власних та закріплених територіях повинні здійснювати весь комплекс робіт, спрямований на наведення та постійне підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень, а саме:

- регулярне прибирання від сміття, побутових відходів, бруду, опалого листя, снігу, обкошування, що забезпечує утримання об'єктів благоустрою та прилеглих територій у належному санітарному стані. При цьому тротуари прибираються, обкошуються, фарбуються вздовж всієї ділянки будинку, домоволодіння (в межах належності) - до бордюрного каменю;

- забезпечення вивезення сміття, бруду, побутових відходів, опалого листя на відведені для цього ділянки або об'єкти поводження з відходами. Вивезення сміття, побутових відходів здійснюється шляхом укладення відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами на підставі затверджених норм надання послуг з вивезення побутових відходів;

- регулярне миття об'єктів та елементів благоустрою, якщо їх можна мити, для утримання в належному стані;
- регулярне прибирання контейнерних майданчиків;
- належне утримання приміщень громадських вбиралень, у тому числі дворових;
- очищення опор ліній електропередач, стовбурів, опор, парканів, дерев, будівель, інших елементів благоустрою від об'яв, реклам, вивішених у недозволених місцях;
- регулярне знищення бур'янів, скошення трави заввишки більше 10 см, видалення сухостійних дерев та чагарників, видалення сухого та поламаного гілля та забезпечення їх видалення;
- регулярне обстеження власних та прилеглих (закріплених) територій з метою виявлення амброзії полинолистої, борщівника Сосновського, інших карантинних рослин, проведення заходів з їх знищення;
- здійснення заходів, що забезпечують збереження зелених насаджень, квітників, газонів;
- проведення протягом року необхідних заходів з боротьби зі шкідниками та хворобами зелених насаджень;
- проведення у повному обсязі заміни засохлих та пошкоджених кущів і дерев;
- проведення належним чином відновлення благоустрою території після проведення ремонтних або інших робіт, а також після аварій або природних явищ, які спричинили погіршення стану благоустрою.

8.6. Організації, що експлуатують інженерні мережі, зобов'язані негайно приводити їх у належний стан, забезпечити належне закриття люків.

8.7. Підприємства, установи організації, особи, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки по декоративному підсвічуванню будинків і пам'яток, вивісок, вітрин, світлової реклами, зобов'язані забезпечувати їх належний режим роботи та технічний стан.

8.8. На головних магістралях, проспектах та вулицях має бути забезпечене освітлення вітрин.

Усі вітрини повинні бути обладнані спеціальною освітлювальною апаратурою, переважно енергозберігаючою.

Освітлення має бути рівномірним і не повинно засліплювати учасників дорожнього руху та освітлювати квартири житлових будинків.

8.9. Розміщення обладнання архітектурно-художнього освітлення на фасаді будівель та споруд здійснюється виключно за згодою власника будівлі або приміщень.

8.10. На пішохідних переходах, а також ділянках автомобільних доріг, проспектах, магістралях з високим рівнем небезпеки відключення освітлення у темний час доби забороняється.

8.11. Установка спеціальних конструкцій зовнішньої реклами проводиться із дотриманням вимог Закону України «Про рекламу» та Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затверджених відповідною постановою Кабінету Міністрів України.

ІХ. ПОРЯДОК ДО УТРИМАННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ НА ОБ'ЄКТАХ БЛАГОУСТРОЮ - ТЕРИТОРІЯХ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ

9.1. Утримання зелених насаджень здійснюється згідно з Правилами утримання зелених насаджень у населених пунктах України, цими Правилами, іншими нормативними актами.

9.2. Виробничий процес утримання об'єктів зеленого господарства включає: догляд за деревами і чагарниками, виткими рослинами, квітниками, газонами, садовими доріжками та майданчиками, малими архітектурними формами; захист зелених насаджень від шкідників і хвороб, садіння квітів, створення газонів, видалення окремих дерев, садіння окремих дерев, видалення аварійних дерев, санітарне очищення території.

9.3. Охороні та відновленню підлягають усі зелені насадження в межах міста Володимира-Волинського під час проведення будь-якої діяльності, крім зелених насаджень, які висаджені або вирости самосівом у охоронних зонах повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, мостів і шляхопроводів, які досягли вікової межі, загрожують падінням, всохлі або всихаючі, фаутні, затіняють світловий режим в житловому приміщенні, у випадку ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації.

9.4. Охорона, утримання та відновлення зелених насаджень на об'єктах благоустрою, а також знесення дерев, які вирости самосівом, здійснюються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, юридичних, фізичних осіб в залежності від підпорядкування об'єкта благоустрою, а на земельних ділянках, переданих у власність, наданих у постійне користування або в оренду, - за рахунок коштів їх власників або користувачів, орендарів.

9.5. Поточне утримання скверів, бульварів, парків та інших об'єктів зеленого господарства загального користування покладається на Комунальне підприємство «Троянда».

9.6. Поточне утримання дерев, клумб, тротуарних газонів, зелених майданчиків прибудинкової території покладається на підприємства, установи, організації (незалежно від форм власності) і громадян - власників будинків на територіях, прилеглих до їх споруд та будинків.

Усі роботи з поточного утримання зелених насаджень на територіях, закріплених за підприємствами, установами і організаціями (незалежно від форм власності) здійснюються силами і коштами цих підприємств, установ і організацій або на договірних засадах з КП «Троянда».

9.7. Засівання газонів, висаджування розсади квітників, обрізання дерев, оброблення насаджень проти хвороб і шкідників, а також забезпечення цих робіт матеріалами на об'єктах зеленого господарства, закріплених за підприємствами, установами і організаціями (незалежно від форм власності), здійснюються силами цих підприємств, установ і організацій або на договірних засадах з КП «Троянда».

9.8. На територіях земельних ділянок, відведених під будівництво, та прилеглих територіях відповідальність за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними, а також знищення бур'янів покладається на керівників підприємств, установ, організацій та громадян, яким земельні ділянки відведені з вказаною метою.

9.9. У випадку неможливості збереження зелених насаджень на земельних ділянках, відведених під будівництво чи виконання інших робіт, замовник зобов'язаний компенсувати в установленому порядку вартість зелених насаджень, що підлягають знищенню.

9.10. На озелених територіях забороняється:

- самовільно влаштовувати городи, пошкоджувати дерева, кущі, квітники, газони;
- розміщати відходи, сміття, траву, гілки, деревину, листя, сніг тощо;
- складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання;
- самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності тощо;
- влаштовувати стоянки автомашин;
- влаштовувати зупинки пасажирського транспорту та паркувати транспортні засоби;
- влаштовувати ігри на газонах;
- спалювати суху рослинність, розпалювати багаття та порушувати інші правила протипожежної безпеки;
- підвішувати на деревах гамаки, гойдалки, мотузки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, електропроводи та інше, якщо вони можуть пошкодити дерево;
- добувати з дерев сік, смолу, наносити механічні пошкодження;
- рвати квіти, ламати гілки дерев;
- винищувати мурашники, ловити птахів і звірів;
- випасати худобу, вигулювати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях;
- здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів.

9.11. Відповідальність за збереження зелених насаджень, догляд за ними, видалення сухостійних, пошкоджених хворобами та шкідниками зелених насаджень, знищення бур'янів покладається на:

- КП «Троянда»;
- установи, організації, підприємства на своїх та прилеглих територіях;
- власників чи користувачів земельних ділянок, які відведені під будівництво;
- осіб, уповноважених виконавчим комітетом, на безхазяйних територіях, пустирях;
- власників або користувачів приватних садіб і прилеглих до них територій.

Х. ПОРЯДОК САНІТАРНОГО ОЧИЩЕННЯ ТА ПРИБИРАННЯ ТЕРИТОРІЇ

10.1. Санітарне очищення території міста Володимира-Волинського проводиться у відповідності до Схеми санітарної очистки міста і являється планово-регулярним, включає раціональне та своєчасне збирання, зберігання, перевезення та видалення, надійне знешкодження, економічно доцільну утилізацію побутових відходів і екологічно безпечне захоронення побутових відходів, що утворюються на території міста.

10.2. Власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі, джерел утворення побутових відходів, земельних ділянок, укладають договори з Комунальним підприємством «Полігон», яке визначене виконавцем послуг на вивезення побутових відходів та здійснюють оплату таких послуг.

10.3. Збирання та вивезення побутових відходів у місті здійснюється КП «Полігон» спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

10.4. Забороняється спалювати побутові відходи на об'єктах благоустрою та на об'єктах поводження з відходами, не призначених для цього.

10.5. Небезпечні відходи у складі побутових відходів збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

10.6. Рідкі побутові відходи, що утворюються у житлових та громадських будівлях і спорудах за відсутності централізованого водовідведення, допускається зберігати у вигрібних ямах (вигребах). У разі наявності дворових вбиралень вигрібна яма може бути спільною.

10.7. Вигріб повинен бути водонепроникним та мати щільно прилягаючу кришку.

Вигреби необхідно очищати у міру їх заповнення.

10.8. Перевезення РПВ з вигребів з метою розміщення їх на території приватних володінь, а також використання їх як добрива в сільському господарстві забороняється.

10.9. Вигреби повинні бути віддалені від меж земельних ділянок навчальних та лікувально-профілактичних закладів, стін житлових та громадських будівель і споруд, майданчиків для ігор дітей та відпочинку населення на відстань більше 20 м.

10.10. Місце розміщення вигребу на присадибній ділянці та відстань від нього до власного житлового будинку визначає власник цього будинку з додержанням правил добросусідства.

10.11. Спірні питання щодо місць розміщення вигребів на території присадибної ділянки розглядаються у порядку вирішення земельних спорів згідно з законодавством.

10.12. В умовах нецентралізованого водопостачання вигреби на території присадибної ділянки повинні бути віддалені від індивідуальних колодязів і джерел на відстань не менше 20 м, при цьому відстань від вигребів до громадських колодязів і джерел повинна бути не менше 50 м.

10.13. Будівництво громадських вбиралень, каналізованих на вигріб, забороняється.

10.14. Тверді побутові відходи захоронюються на спеціально обладнаному для цього полігоні.

10.15. Забороняється несанкціоноване скидання і розміщення побутових відходів у підземних горизонтах, на території населеного пункту, на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях, що може створювати небезпеку для навколишнього природного середовища та здоров'я людини.

10.16. На всіх об'єктах повинні бути встановлені в достатній кількості урни для сміття.

10.17. Зобов'язання із встановлення та утримання урн покладається на:

- підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, приватних підприємців, що утримують будинки, споруди, або інших осіб згідно з укладеними договорами. Урни встановлюються біля входу в будинки, споруди, суб'єктів господарської діяльності, що здійснюють торгівлю та побутове обслуговування. Урни встановлюються біля входу в торгівельні зали, магазини, салони, інші приміщення, а

також біля тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності;

- КП «Полігон» для встановлення урн в парках, рекреаційних зонах, зонах зелених насаджень, скверах та майданчиках для дозвілля та відпочинку.

- балансоутримувачів багатоквартирних будинків. Урни встановлюються біля входу в будинки.

10.18. Особи, на яких покладено обов'язок із встановлення урн, зобов'язані утримувати їх у справному та охайному стані, очищати від сміття в міру їх наповнення, у разі стійкого забруднення - промивати.

10.19. У період листопаду зібране опале листя необхідно вивозити на спеціально обладнаний для цього полігон. Спалювати листя на території житлової забудови, в скверах і парках забороняється.

10.20. КП «Полігон» з настанням снігопаду проводить прибирання місць загального користування від снігу та льоду. В першу чергу очищають проїжджі частини вулиць і доріг, тротуари, дороги до під'їздів житлових будинків, місця для зупинки маршрутних транспортних засобів, ливнеприймальні колодязі.

10.21. Дозволяється свіжий сніг укладати у вали на вулицях і площах, за винятком території місць для зупинки маршрутних транспортних засобів, для подальшого вивезення.

10.22. Під час переміщення снігу з тротуару на проїзну частину вулиці чи дороги для його механізованого видалення снігові вали розміщуються на відстані не більше ніж 1 м від бордюру.

10.23. Тротуари, доріжки у парках, скверах і на бульварах, сходи, місця для зупинки маршрутних транспортних засобів, а також небезпечні для проїзду автотранспорту і проходу пішоходів посипаються піщаною сумішшю та іншими дозволеними для цього матеріалами КП «Полігон», підприємствами, організаціями, установами та громадянами, за якими закріплені ці ділянки для утримання, або особи, яким такий обов'язок переданий за договором.

10.24. Балансоутримувачі, підприємства, установи, організації або особи, які утримують території за договором, зобов'язані:

- мати власний необхідний для прибирання снігу і льоду ручний інвентар (лопати металеві або дерев'яні, мітли, льодоруби), достатній запас матеріалу для посипання та своєчасного проведення протиожеледних заходів;

- прибирати сніг негайно, з початку снігопаду, для запобігання утворення накату;

- огорожувати небезпечні щодо падіння бурульок та снігу з дахів місця, забезпечувати видалення бурульок з дахів, карнизів та інших елементів будинків.

10.25. Балансоутримувачі, установи, підприємства та організації, громадяни можуть укладати договори КП «Полігон» про прибирання, у тому числі механізоване, поливання, посипання піщаною сумішшю та іншими дозволеними для цього матеріалами вулиць, площ, перехресть, тротуарів, закріплених за ними територій, та інші дії або проводити ці роботи самостійно.

ХІ. ПОРЯДОК РОЗМІЩЕННЯ ТА УТРИМАННЯ МАЛИХ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ, УТРИМАННЯ ТИМЧАСОВИХ СПОРУД ТОРГОВЕЛЬНОГО, ПОБУТОВОГО, СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ЧИ ІНШОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

11.1. Відповідно до ст. 28 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» до малих архітектурних форм належать:

- 1) альтанки, павільйони, навіси;
- 2) паркові арки (аркади) і колони (колонади);
- 3) вуличні вази, вазони і амфори;
- 4) декоративні фонтани і басейни, штучні паркові водоспади;
- 5) монументальна, декоративна та ігрова скульптура;
- 6) вуличні меблі (лавки, лави, столи);
- 7) садово-паркове освітлення, ліхтарі;
- 8) сходи, балюстради;
- 9) паркові містки;
- 10) обладнання дитячих ігрових майданчиків;
- 11) павільйони зупинок громадського транспорту;
- 12) огорожі, ворота, фати;
- 13) меморіальні споруди (надгробки, стели, обеліски тощо);
- 14) рекламні та інформаційні стенди, дошки, вивіски;
- 15) інші об'єкти, визначені законодавством (паркувальні автомати, мобільні (пересувні) санітарно-технічні прилади (вбиральні, умивальники).

11.2. Утримання в належному стані малих архітектурних форм здійснюють їх балансоутримувачі або особи, на об'єктах яких розміщені елементи благоустрою.

11.3. Відповідальність за збереження малих архітектурних форм покладається на балансоутримувачів об'єктів благоустрою.

11.4. Біля кожної тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення повинно бути зовнішнє штучне освітлення, а також впритул до неї покриття вдосконаленого типу відповідно до вимог законодавства.

11.5. У разі розміщення тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення на відстані більше 2 метрів від тротуару до неї з тротуару повинна бути побудована пішохідна доріжка завширшки не менш 1,5 метра, під'їзд для розвантаження товарів.

11.6. Біля кожної тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення встановлюються однотипна урна для сміття та вазон для квітів, обов'язки з обслуговування яких покладаються на її власника або орендаря.

11.7. Підключення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення до інженерних мереж здійснюється з дотриманням умов і правил технічної експлуатації відповідних мереж і має гарантувати безпеку користувачам дорожніх об'єктів.

11.8. Забороняється користуватися тимчасовими спорудами торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення, а також пересувними елементами вуличної торгівлі, якщо їх власниками (орендарями) не забезпечене закриття стікання використаної ними води в підземні зливостоки.

11.9. Під час розміщення тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення не допускається пошкодження або знищення зелених насаджень.

ХІІ. ПОРЯДОК УТРИМАННЯ ДОМАШНІХ СОБАК ТА КОТІВ

12.1. Цим порядком визначається утримання, використання, визначення ступеню небезпечності (соціальної адаптованості) в умовах міста Володимира-Волинського, визначення прав і обов'язків власників собак та котів, а також контроль в цій сфері.

12.2. Дія цього Порядку поширюються на підприємства, установи, організації (крім установ Міністерства оборони України, Служби безпеки України і Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону, центрального виконавчого органу влади в галузі митної справи), а також на юридичних та фізичних осіб, що утримують собак та котів в місті Володимирі-Волинському, власників собак та котів та осіб, яким ці тварини належать на підставах, що не суперечать чинному законодавству.

12.3. Собаки та коти можуть належати на правах власності юридичній або фізичній особі, яка досягла 16 років і спроможна забезпечити умови утримання тварин відповідно до природних (фізіологічних) та видових потреб.

12.4. Відповідальність за дії тварин несуть їх власники, особи, яким тварини належать на інших підставах, що не суперечать чинному законодавству, а також особи які супроводжують тварину.

12.5. Порухення вимог цих Правил тягне за собою адміністративну та\або кримінальну відповідальність фізичних, юридичних та посадових осіб, згідно вимог чинного законодавства.

12.6. Власникам собак та котів дозволяється утримувати цих тварин:

- в квартирах, де проживає одна сім'я, не більше двох тварин;
- в квартирах, де проживає декілька сімей, лише за письмовою згодою всіх повнолітніх мешканців квартири не більше однієї тварини на одну сім'ю;
- у жилу приміщенні гуртожитку (кімнати, блоці) дозволяється утримання однієї тварини на сім'ю за письмової згоди повнолітніх мешканців, які спільно проживають у даному приміщенні;
- на території присадибної земельної ділянки, за умови якщо огорожа цієї ділянки забезпечує ізоляцію тварини на цій території та наявна попереджувальна табличка про існування тварини – не більше двох собак та двох котів;
- на території або приміщенні, що не належить власнику тварини на правах власності, за умов письмової згоди власника території або приміщення – не більше двох тварин;
- на територіях об'єктів будівництва, підприємств, установ, організацій, за умов наявності обладнаних приміщень та попереджувальної таблички про існування тварини – не більше двох тварин;

12.7. Власники собак у багатоквартирних будинках повинні забезпечити тишу – попереджувати лай собак у період з 22⁰⁰ до 08⁰⁰.

12.8. Власникам тварин забороняється:

- утримувати собак та котів у місцях загального користування (коридорах, приміщеннях підвального типу, на сходах, горищах тощо);
- утримувати собак незареєстрованими належним чином.

12.9. При утриманні тварин їх власникам необхідно:

- запобігати прояву небезпеки тваринами які утримуються по відношенню до людей, інших тварин або майну;
- забезпечити дотримання санітарно-гігієнічних норм та громадського порядку;
- упереджувати можливість безконтрольного виходу тварини поза межі місця її утримання.

12.10. Якщо власником тварини є юридична особа, в обов'язковому порядку повинна бути визначена особа, яка безпосередньо несе відповідальність за тварину.

12.11. При використанні тварин для охорони території повинні бути встановлені відповідні попереджувальні таблички.

12.12. Власники тварин повинні регулювати їх приплід. З метою регулювання чисельності тварин, які не мають племінної цінності, проводити стерилізацію як гуманний шлях до зменшення поголів'я.

12.13. Власникам тварин забороняється займатися розведенням:

- тварин з уродженими вадами;
- генетично та фізіологічно несумісних;
- з перевищенням фізіологічного навантаження;
- при неможливості подальшого утримання і влаштування потомства.

12.14. При проведенні масових видовищних, зоотехнічних, спортивних та інших заходів за участю тварин організаторам необхідно отримати відповідні дозволи.

12.15. Реєстрація тварин здійснюється в установленому законом порядку.

12.16. Обов'язковій реєстрації підлягають собаки що належать на правах власності або інших підставах фізичним або юридичним особам і перебувають на території міста Володимира-Волинського. Реєстрація здійснюється за рахунок таких осіб.

12.17. Тварини, в незалежності від породи, починаючи з трьох місячного віку повинні щорічно в обов'язковому порядку бути щеплені проти сказу у закладах ветеринарної медицини або лікарів ветеринарної медицини, діяльність яких відповідно ліцензована. Їх власники зобов'язані на вимогу від посадових осіб закладів ветеринарної медицини надавати тварин для огляду, діагностичних досліджень, профілактичних щеплень та обробок.

12.18. Власники собак або відповідальні особи за дорученням власника тварини (супроводжувальні особи) зобов'язані знаходитись з собакою поза межами її постійного утримання (супроводжувати її).

12.19. Забороняється супроводжувати тварин у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

12.20. Особа, яка супроводжує тварину, зобов'язана забезпечити безпеку:

- супроводжуваної тварини;
- оточуючих людей і тварин, а також майна від заподіяння шкоди супроводжуваною твариною;
- дорожнього руху при проходженні з твариною біля транспортних шляхів і при їх переході шляхом безпосереднього контролю за її поведінкою.
- прибирання екскрементів за своїми тваринами в під'їздах багатоквартирних будинків, сходах, ліфтах та інших місцях загального користування (ця вимога не поширюється на власників собак-поводирів).

12.21. Забороняється супровід собак особами, яким не виповнилося 14 років, психічно хворим або фізично неспроможним керувати твариною.

12.22. Вигул собак проводиться за межами квартири, території подвір'я, організацій, підприємств тощо лише на повідку з прикріпленим до ошийника особистим номерним знаком, а потенційно небезпечних собак та собак, що визнані небезпечними, обов'язково на короткому повідку (не більше 1,2 м) і в наморднику.

12.23. Спеціальних місць та зон для вигулу собак без повідка в місті Володимирі-Волинському не визначено.

12.24. Не дозволяється приводити тварин (крім собак-поводирів) у приміщення магазинів і кафе (крім спеціалізованих магазинів для тварин), об'єктів громадського

харчування, установ охорони здоров'я, освіти та культури, на територію дитячих та спортивних майданчиків.

Забороняється залишати тварин бездоглядними.

12.25. Не дозволяється викидати трупи собак та котів в контейнери для збору сміття чи захоронувати їх у не відведених для цього місцях.

12.26. Органи Міністерства внутрішніх справ України в порядку, встановленому законом мають право на застосування вогнепальної зброї до тварини в разі, якщо її поведінка створює загрозу для здоров'я людини.

12.27. Породи собак визнаних потенційно небезпечними:

Акіта-іну, Американський бульдог, Американський стафордширський тер'єр, Англійський мастиф, Аргентинський дог, Бельгійська вівчарка, Бернський зенненхунд, Бордоський дог, Бразильська філа, Бульмастиф, Бультер'єр, Доберман, Кавказька вівчарка, Кане корсо, Мастіно неаполетано, Московська сторожова, Німецька вівчарка, Німецький дог, Перо преса канарію, Південноруська вівчарка, Пітбультер'єр, Різеншнауцер, Родезійський ріджбек, Ротвейлер, Середньоазіатська вівчарка, Тосаіну, Чорний тер'єр, Німецький боксер, Фокстер'єр, Ягтер'єр німецький.

ХІІІ. ПОРЯДОК ДОТРИМАННЯ ТИШІ У ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ

13.1. Цей Порядок є обов'язковим до виконання підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичними особами - підприємцями, а також громадянами, в тому числі зареєстрованими в іншому населеному пункті.

13.2. Керівники підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, а також громадяни зобов'язані:

- не допускати на захищених об'єктах та інших місцях громадського користування перевищення рівнів шуму, встановлених санітарними нормами (40 дБ у денний час, та 30 дБ у нічний).

- здійснювати відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи щодо попередження утворення шуму та щодо зниження шуму до рівня, який не перевищував би 40 дБ у денний та 30 дБ у нічний час, встановлювати штучні і природні акустичні екрани, звукозахисні споруди або захисні елементи, висаджувати дерева з властивостями забезпечення шумоізоляції тощо.

13.3. Забороняється здійснювати дії, що порушують громадський порядок та санітарні норми рівня допустимого шуму, такі як:

- гучні крики, свист, співи, гра на музичних інструментах, користування звуковідтворювальною апаратурою на захищених об'єктах;

- використання телевізорів, радіоприймачів, магнітофонів, інших звуковідтворювальних пристроїв, а також пристроїв для підсилення звуку, у тому числі встановлених на транспортних засобах, об'єктах дрібнороздрібної торгівлі (кіосках, павільйонах, лотках), на відкритих літніх майданчиках закладів ресторанного господарства, окремо розміщених літніх кафе, танцювальних майданчиках, що призводить до порушення тиші;

- встановлення на балконах, лоджіях, відкритих вікнах та сходах будинків, будівель і споруд та інших місцях радіоапаратури і користування нею з потужністю, що перевищує допустимі норми рівнів шуму;

- подача автомобільних сигналів на прибудинкових територіях та внутрішньоквартальних проїзних дорогах житлових будинків впродовж доби, крім випадків, коли без цього неможливо запобігти дорожньо-транспортній пригоді;
- стоянка автотранспорту з постійно працюючими двигунами на прибудинкових територіях та внутрішньоквартальних проїзних дорогах житлових будинків впродовж доби, за винятком спеціально обладнаних аварійних машин та спецавтотранспорту підприємств, що обслуговують житлові будинки та їх інженерне обладнання;
- прослуховування радіо та музичних фонограм при відкритих дверях та спущених вікнах автомобілів на прибудинкових територіях, стоянках та під час руху, як у нічний так і у денний час, що призводить до порушення санітарних норм рівня шуму;
- проведення будівельних, ремонтних та будь-яких інших робіт, що супроводжуються шумом з 21.00 год. до 08.00 год., а у святкові та неробочі дні – цілодобово. При цьому:

а) Власник або орендар приміщень, в яких передбачається проведення ремонтних робіт, зобов'язаний повідомити мешканців прилеглих квартир про час початку та закінчення зазначених робіт.

б) За згодою мешканців всіх прилеглих квартир ремонтні та будівельні роботи можуть проводитися у святкові та неробочі дні. Шум, що утворюється під час проведення будівельних робіт, не повинен перевищувати встановлений санітарними нормами рівень цілодобово.

в) Вчинення інших дій, що призводять до порушення тишини та спокою у нічний час.

13.4. Вимоги щодо дотримання тиші та обмежень певних видів діяльності, що супроводжуються шумом, не поширюються на випадки:

13.4.1. Попередження або ліквідації наслідків аварій, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій.

13.4.2. Надання невідкладної допомоги, попередження або припинення правопорушень.

13.4.3. Попередження крадіжок, пожеж, а також виконання завдань цивільної оборони.

13.4.4. Проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, про які завчасно сповіщено органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

13.4.5. Роботи обладнання і механізмів, що забезпечують життєдіяльність жилих і громадських будівель.

13.4.6. Відзначення встановлених законом святкових і неробочих днів, Дня міста, інших свят відповідно до рішення міської ради, проведення спортивних змагань.

13.4.7. Проведення феєрверків, інших заходів з використанням вибухових речовин і піротехнічних виробів у заборонений час за погодженням з виконавчим комітетом. При цьому проведення заходів піротехнічними виробами спеціального призначення здійснюються виключно суб'єктами господарювання, зареєстрованими у встановленому порядку, які мають необхідні документи на право виконання небезпечних видів робіт.

13.5. Забороняється проведення професійних феєрверків:

- у місцях, відстань від яких менша ніж 100 м до потенційно-небезпечних об'єктів, підприємств, місць продажу та зберігання паливно-мастильних матеріалів, будинків,

лікарень, шкільних та дошкільних установ, дитячих будинків-інтернатів, будинків-інтернатів для громадян похилого віку, жилих будинків.

- на мостах, шляхопроводах, транспортних магістралях, нафто-, газопродуктопроводах тощо.

- цвинтарях.

13.6. Забороняється використання піротехнічних виробів побутового споживчого призначення на території міста Володимира-Волинського.

XIV. ОБМЕЖЕННЯ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ОБ'ЄКТІВ БЛАГОУСТРОЮ

14.1. На об'єктах благоустрою забороняється:

- виконувати роботи без дозволу;

- самовільно влаштовувати городи, створювати, пошкоджувати або знищувати газони, самовільно висаджувати та знищувати дерева, кущі тощо;

- вивозити і звалювати в не відведених для цього місцях відходи, траву, гілки, деревину, листя, сніг;

- складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання за межами будівельних майданчиків;

- самовільно встановлювати точки торгівлі з лотків, автомобілів, причепів, столиків, візків громадянами та суб'єктами господарювання у не відведених для цього місцях;

- встановлювати технічні засоби регулювання дорожнього руху без погодження з відповідними органами Міністерства внутрішніх справ України;

- випасати худобу, вигулювати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях;

- здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів у не відведених для цього місцях (крім випадків проведення негайного ремонту при аварійній зупинці);

- вчиняти дії, що негативно впливають на архітектуру фасадів будівель і споруд, у тому числі робити написи, малюнки на стінах будинків, споруд, наклеювати оголошення та інформаційно-агітаційні плакати, рекламу, листівки тощо у невизначених спеціально для цього місцях;

- самовільно влаштовувати льохи на прибудинкових територіях;

- захаращувати територію, прилеглу до житлових будинків, та пожежні проїзди автотранспортом, будівельним сміттям тощо;

- виливати рідину, кидати предмети, сміття з балконів, лоджій, вікон та сходів будинків;

- самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності тощо.

14.2. Питання, які не врегульовані вищезазначеними Порядками, або виникають в процесі виконання вимог цих Правил, вирішуються у відповідності до вимог чинного законодавства, підзаконних нормативно-правових актів (відповідних Типових правил, затверджених в установленому законом порядку), або вимог прийнятих міською радою рішень.

В іншому випадку, спірні питання вирішуються в судовому порядку.

XV. КОНТРОЛЬ У СФЕРІ БЛАГОУСТРОЮ ТЕРИТОРІЇ

15.1. Самоврядний контроль за станом благоустрою міста здійснюється шляхом:

- 1) проведення перевірок територій;
- 2) розгляду звернень підприємств, установ, організацій та громадян;
- 3) участі в обговоренні проектів благоустрою територій, іншої технічної документації з питань благоустрою і внесення відповідних пропозицій на розгляд виконавчого комітету;
- 4) подання позовів до суду про відшкодування шкоди, завданої об'єктам благоустрою внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та цих Правил.

15.2. Здійснення контролю за станом благоустрою в місті, виконанням цих Правил, в тому числі організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян, утримання в належному стані закріплених за підприємствами, установами, організаціями територій, покладається на управління житлово-комунального господарства і будівництва, управління містобудування та архітектури, відділення муніципальної поліції у відповідності до наданих повноважень.

15.3. Уповноважені на здійснення контролю благоустрою в місті у відповідності до покладених на них завдань в межах компетенції, визначеної установчими документами:

- проводять рейди та перевірки територій та об'єктів в місті щодо стану їх благоустрою;
- проводять рейди та перевірки додержання підприємствами, установами, організаціями і громадянами законодавства у сфері благоустрою в місті;
- складають протоколи про порушення законодавства у сфері благоустрою в місті для притягнення винних до відповідальності. При цьому, перелік уповноважених осіб для складання протоколів затверджується рішенням виконавчого комітету;
- забезпечують у співпраці з іншими організаціями і відділами подання позовів до суду про відшкодування шкоди, завданої об'єктам благоустрою внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою, цих правил;
- вживають заходів щодо зупинення робіт, які проводяться самовільно і порушують стан благоустрою в місті;
- сприяють забезпеченню чистоти і порядку в місті, очищенню територій та об'єктів від побутових відходів, безгосподарського майна, самовільно розміщених об'єктів та елементів;
- приймають участь у контролі за якістю матеріалів і виробів та проведення робіт з будівництва, ремонтів та утримання територій та об'єктів благоустрою;
- здійснюють контроль за виконанням заходів та приписів з приведення до належного стану територій та об'єктів благоустрою в місті;
- приймають участь в обговоренні проектів благоустрою територій та об'єктів благоустрою в місті, іншої технічної документації з питань благоустрою і вносять відповідні пропозиції на розгляд виконавчого комітету, підприємств, установ, організацій;
- вносять пропозиції щодо розвитку та поліпшення стану благоустрою територій в місті, удосконалення цих Правил;

- приймають участь та безпосередньо розглядають звернення та скарги підприємств, установ, організацій і громадян з питань, що стосуються питань з благоустрою міста;
- залучають фізичних осіб та представників державних органів влади (інспекцій) до участі в перевітках;
- здійснюють профілактику запобігання порушенням законодавства в сфері благоустрою;
- інформують міську раду та виконавчий комітет про результати рейдів та перевірок;
- готують матеріали та пропозиції на засідання ради та виконавчого комітету з питань, що відносяться до компетенції в частині благоустрою міста, а також ініціюють їх проведення.

15.4. Громадський контроль у сфері благоустрою міста здійснюється громадськістю.

XVI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ГРОМАДЯН ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЛАГОУСТРОЮ ТЕРИТОРІЇ

16.1. За порушення цих Правил винні особи несуть відповідальність, встановлену Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про благоустрій населених пунктів», цими Правилами, іншими нормативно-правовими актами.

16.2. У разі невиконання або порушення суб'єктами господарської діяльності, передбачених цими Правилами вимог та обов'язків, уповноважені на здійснення контролю благоустрою в місті передають матеріали про невиконання або порушення до відповідних органів державної виконавчої влади, прокуратури, суду.

16.3. Допущення порушень не позбавляє винну особу від обов'язку припинення порушення та вчинення дій по відновленню благоустрою.

У разі порушення цих Правил особи, винні у їх порушенні, зобов'язані вчинити всі необхідні дії для усунення наслідків такого порушення.

Усунення наслідків порушення здійснюється негайно. У виняткових випадках, коли усунення зазначених наслідків пов'язане із значним об'ємом робіт або необхідністю залучення третіх осіб для виконання відповідних робіт, усунення порушення може бути здійснено у триденний строк.

У випадках, коли порушення вимог цих Правил пов'язане із аварією, стихійним лихом, усунення наслідків такого порушення здійснюється у п'ятиденний строк.

16.4. Балансоутримувач має право на відшкодування винною особою витрат (збитків), понесених у зв'язку з усуненням наслідків порушення вимог цих Правил.

16.5. Збитки, завдані об'єкту благоустрою в результаті порушення законодавства з питань благоустрою та цих Правил, підлягають відшкодуванню в установленому порядку.

Оцінка завданих збитків проводиться балансоутримувачем по факту витрат на відновлення об'єкта благоустрою.

16.6. У разі пошкодження чи знищення елементів благоустрою винна юридична чи фізична особа усуває пошкодження (відновлює елементи благоустрою) власними силами або за домовленістю з балансоутримувачем перераховує на його рахунок суму відновної вартості.

16.7. У разі, якщо пошкодження чи знищення елементів благоустрою здійснюється балансоутримувачем у ході усунення аварії на власних інженерних мережах чи власних об'єктах або, якщо особу, яка пошкодила чи знищила елементи благоустрою, не виявлено, відновлювальні роботи проводяться за рахунок власника об'єкта благоустрою.

16.8. Притягнення осіб, винних у порушенні законодавства у сфері благоустрою населених пунктів, до встановленої відповідальності не звільняє їх від обов'язку відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення вимог законодавства.

16.9. Посадові особи підприємств, установ, організацій несуть відповідальність за невиконання заходів з благоустрою, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до завдання шкоди майну, та/або здоров'ю громадян, на власних та закріплених за підприємствами, установами, організаціями територіях відповідно до закону.

XVII. ФІНАНСУВАННЯ ЗАХОДІВ З БЛАГОУСТРОЮ

17.1. За рахунок коштів підприємств, установ, організацій фінансуються заходи, спрямовані на:

- благоустрій, виконання робіт з ремонту і реконструкції доріг внутрішньогосподарського користування, озеленення, утримання в належному стані території, яка їм належить на праві власності або праві користування;
- усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) пошкодження мереж, елементів благоустрою, а також наслідків аварій, що сталися з їх вини;
- утримання об'єктів благоустрою (їх частин) з дотриманням відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярне здійснення заходів щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечення умов функціонування та утримання їх у чистоті й належному стані.

17.2. За рахунок коштів міського бюджету фінансуються:

- заходи з виконання програми благоустрою населеного пункту, у тому числі проекту благоустрою населеного пункту;
- охорона та утримання об'єктів благоустрою комунальної форми власності, переданих органами місцевого самоврядування на баланс підприємствам, установам, організаціям;
- охорона, утримання та розвиток зелених насаджень на об'єктах благоустрою комунальної форми власності;
- організація санітарного очищення територій, які належать до комунальної власності.

**Секретар міської ради,
заступник міського голови**

О.М.Свідерський

Додаток 1
до Правил благоустрою території
м. Володимира-Волинського

Виконавчий комітет Володимир-Волинської міської ради

Заявник _____
(найменування юридичної особи, ППП фізичної особи – підприємця, їх місцезнаходження,
контактний номер телефону)

ЗАЯВА

Відповідно до статті 26¹ Закону України “Про благоустрій населених пунктів” прошу

_____ (видати, переоформити, видати дублікат, анулювати (необхідне зазначити)

дозвіл на порушення об’єкта благоустрою _____
(назва об’єкта благоустрою

_____ та його місцезнаходження)

з метою проведення _____,
(вид земляних та/або ремонтних робіт

_____ згідно з додатком 4 до Правил благоустрою території м. Володимира-Волинського)

Дозвіл від _____ 20__ р. № _____ (зазначається у разі
переоформлення, анулювання дозволу або видачі його дублікату) виданий

_____ (найменування юридичної особи або прізвище, ім’я

_____ та по батькові фізичної особи — підприємця, їх місцезнаходження)

Додатки:

1. Дозвіл або його дублікат (у разі переоформлення, анулювання дозволу або видачі його дублікату (крім випадків видачі дублікату у зв’язку з втратою).

З метою забезпечення ведення реєстру дозволів на порушення об’єктів благоустрою і відповідно до Закону України “Про захист персональних даних” я,

_____ (прізвище, ім’я та по батькові фізичної особи)

_____ (підпис)

даю згоду на оброблення моїх персональних даних.

Заявник

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

ПЕРЕЛІК земляних та/або ремонтних робіт, для проведення яких необхідно отримати дозвіл

1. Земляні або монтажні роботи, не пов'язані з прокладенням, перекладенням, ремонтом інженерних мереж і споруд.
2. Земляні або монтажні роботи, пов'язані з розриттям дорожнього покриття вулиць, доріг, майданів, площ.
3. Роботи, пов'язані з порушенням благоустрою об'єктів зеленого господарства.
4. Роботи, пов'язані з інженерними вишукуваннями.
5. Роботи, пов'язані з археологічними дослідженнями.
6. Улаштування нових та/або заміна існуючих посадкових майданчиків для пасажирів міського громадського транспорту з встановленням навісу або павільйону.
7. Ремонт та/або улаштування майданчиків для паркування транспортних засобів, спортивних, дитячих та інших майданчиків.
8. Заміна пошкоджених та застарілих конструкцій опор, ліхтарів, освітлювальної арматури, тросів, розтяжок, кабелів, дротів, комунікаційної апаратури.
9. Прокладення, перекладення або заміна водостічних, водопровідних труб та водоприймальних колодязів.
10. Установлення нових, відновлення, ремонт та заміна існуючих малих архітектурних форм.
11. Відбудова, відновлення зруйнованих частин фундаментів пам'ятників, декоративних скульптур та композицій, елементів обладнання фонтанів та декоративних басейнів із заміною зношених труб та водопровідної арматури фонтанів тощо.
12. Установлення нових та/або ремонт і відбудова пошкоджених споруд і обладнання пляжів (гардеробів, камер схову, пунктів прокату пляжного інвентарю, туалетів, лав, грибків, навісів, альтанок тощо), спортивного та дитячого устаткування.

Додаток 2
до Правил благоустрою території
м. Володимира-Волинського

УКРАЇНА
ВОЛОДИМИР-ВОЛИНСЬКА МІСЬКА РАДА ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

44700 м. Володимир-Волинський, вул. Д. Галицького, 5, тел. (03342) 3-57-01, факс (03342) 3-57-07
e-mail: post@volodymyrrada.gov.ua, ЄДРПОУ 04051282

ДОЗВІЛ № _____

Дозволяється _____
(найменування юридичної особи, прізвище,

ім'я та по батькові фізичної особи — підприємця, їх місцезнаходження)

проводити _____
(вид земляних та/або ремонтних робіт та місце їх проведення)

на об'єкті благоустрою _____
(назва об'єкта благоустрою та його місцезнаходження)

Дозвіл діє з _____ 20__ р. до _____ 20__ р.

Особа, якій видано дозвіл, зобов'язана власними силами привести об'єкт благоустрою у належний стан після закінчення проведення земляних та/або ремонтних робіт.

Міський голова

Саганюк П.Д.
(ініціали та прізвище)

_____ (підпис)

М.П.

_____ 20__ р.